

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

**PROTOKÓŁ Z KONTROLI KOMPLEKSOWEJ
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W JASIONÓWCE
UL. RYNEK 19
19-122 JASIONÓWKA**

Białystok – listopad – 2020 r.

PROTOKÓŁ

kontroli kompleksowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce przeprowadzonej w dniach: 4, 7 i 8 września 2020 r.

Wójtem Gminy Jasionówka jest Pan Leszek Zawadzki.
Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce od 1 maja 2008 r. jest Pani Izabela Małgorzata Wałuszko.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasionówce powołano uchwałą Nr III/8/90 Rady Gminy w Jasionówce z dnia 10 lipca 1990 r.

Kontrolę przeprowadzili:

- 1) Ewa Bijak – główny specjalista – kierownik zespołu kontrolnego
- 2) Urszula Malewska – główny specjalista
– pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia: Nr 1/2020 z dnia 18 sierpnia 2020 r. (PS-V.431.25.2020.ETB), wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Pana Andrzeja Kozłowskiego – dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

[Akta kontroli, str. 3-4]

Ileokroć w dalszej części protokołu jest mowa o:

- 1) Ośrodka/GOPS – należy przez to rozumieć Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasionówce, ul. Rynek 19, 19-122 Jasionówka,
- 2) ustawie o pomocy społecznej – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 20159 r., poz. 1507, ze zm.).

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała Pani Izabela Małgorzata Wałuszko – kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce.

Temat kontroli:

Realizacja przez gminę zadań własnych oraz zadań zleconych przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej.

Okres objęty kontrolą:

Kontrolą objęto okres od dnia 1 lipca 2019 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, uwzględniając dane statystyczne dotyczące udzielonych świadczeń z zakresu pomocy społecznej za 4 kwartały poprzedzające miesiąc rozpoczęcia kontroli.

Ustalenia kontroli

I. Zasoby materialne ośrodka pomocy społecznej

Ośrodek jest zlokalizowany na I piętrze budynku będącym własnością gminy Jasionówka. Na zewnątrz budynku znajduje się podjazd dla osób z ograniczeniem ruchowym. Budynek wyposażony jest również w dzwonek przyzywowy. Ośrodek zajmuje 2 pomieszczenia o łącznym metrażu 43,20 m². W jednym pokoju pracuje kierownik Ośrodka, jest to pokój przejściowy do archiwum gminnego. W drugim pokoju stanowiska pracy mają trzej pracownicy socjalni. Pokój pracowników socjalnych ma 24,64 m². Rozmowy indywidualne wymagające prywatności przeprowadzane są w pokoju kierownika.

Każdy z pracowników posiada wyodrębnione stanowisko pracy oraz korzysta z odrębnych zestawów komputerowych podłączonych do drukarek. Pokoje wyposażone są w odpowiednią do stanu zatrudnienia liczbę stanowisk pracy.

W związku z charakterem i specyfiką pracy jaką wykonują pracownicy socjalni, stwierdzono, że obecne warunki organizacyjne mogą stanowić ograniczenie poszanowania dóbr osobistych w trakcie przeprowadzania rozmów z osobami zgłaszającymi się do Ośrodka.

II. Zasoby kadrowe ośrodka

W okresie kontrolnym w Ośrodku byli zatrudnieni:

- kierownik Ośrodka,
- 2 specjalistów pracy socjalnej,
- 1 specjalista pracy socjalnej, który od 01.02.2020 r. jest zatrudniony na ¼ etatu jako kierownik Klubu Senior+ w Słomiance,
- 1 pracownik do prac socjalnych w okresie od 01.11.2019 r. do 30.04.2020 r. (w ramach stażu) a następnie pracownik socjalny w okresie od 01.05.2020 r. do 31.07.2020 r. – ½ etatu,
- 1 opiekunka (w ramach prac interwencyjnych) w okresie od 07.02.2020 r. do 06.11.2020 r.
- 1 opiekunka (w ramach prac interwencyjnych) w okresie od 20.05.2020 r. do 19.02.2021 r.

W Ośrodku w okresie kontrolnym usługi opiekuńcze wykonywały również 2 osoby zatrudnione na umowy cywilno-prawne.

Na podstawie Uchwały Nr VIII/78/19 Rady Gminy Jasionówka z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia pod nazwą Klub „Senior+” w ramach struktury organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce funkcjonuje ośrodek wsparcia Klub „Senior+” z siedzibą w Słomiance. Uczestnictwo w klubie jest bezpłatne. Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Klubu Seniora+ we wsi Łomianka pracę w klubie, przy aktywnym udziale uczestników klubu organizuje opiekun-animator. Zadania ww. opiekuna realizuje Stowarzyszenie Przyjaciół Słomianki na podstawie umowy zlecającej realizację zadania w trybie zamówień publicznych.

Rada Gminy Jasionówka podjęła uchwałę nr XVI/97/16 z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie wspólnej obsługi finansowej jednostek organizacyjnych gminy. Na mocy ww. uchwały Urząd Gminy Jasionówka zapewnia obsługę finansową Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce.

W trakcie kontroli sprawdzono kwalifikacje pracowników realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej. Stwierdzono, że pracownicy posiadają wymagane kwalifikacje zgodne z ustawą o pomocy społecznej, ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1282) oraz z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936) - niezbędne do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach.

[Akta kontroli, str. 25-34]

Gminę Jasionówka zamieszkuje 2760 mieszkańców (według stanu na 03.09.2020 r.). Na dzień kontroli zadania z zakresu ustawy o pomocy społecznej realizowało 3 pracowników socjalnych, w tym 1 na ¾ etatu. Zgodnie ze sprawozdaniem *MRPiPS-3 Sprawozdanie półroczne i roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2019 r.* liczba rodzin objętych pracą socjalną w 2019 r. wyniosła 282 rodziny i osób samotnie gospodarujących (średnio 102 rodziny i osób samotnie gospodarujących na jednego pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy).

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka nie spełnia normy określonej w art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej zgodnie z którą, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 tys. mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

[Akta kontroli, str. 25-34]

W okresie kontrolnym pracownicy socjalni posiadali legitymacje służbowe zgodne ze wzorem legitymacji pracownika socjalnego określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1788).

III. Zadania realizowane przez ośrodek i upoważnienie kierownika ośrodka (innych osób) do wydawania decyzji administracyjnych

W okresie kontrolnym obowiązywał statut Ośrodka podjęty Uchwałą Rady Gminy Jasionówka Nr XVI/100/16 z dnia 30.08.2016 r. w sprawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce.

Zarządzeniem Nr 2/2012 r. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce z dnia 12 grudnia 2012 r. został ustalony Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce.

Faktyczny stan organizacyjny Ośrodka jest niezgodny z § 4 regulaminu organizacyjnego - zgodnie z którym, Ośrodek utworzy Środowiskową Świetlicę Socjoterapeutyczną. Gmina nie utworzyła i nie prowadzi Środowiskowej Świetlicy Socjoterapeutycznej.

[Akta kontroli, str. 137-150]

W okresie kontrolnym Wójt Gminy Jasionówka upoważnił kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy, do załatwiania spraw i wydawania decyzji dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej oraz udzielił kierownikowi Ośrodka pełnomocnictwa, wynikającego z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713). Upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy posiada również specjalista pracy socjalnej.

[Akta kontroli, str. 23-24]

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek prowadził dziennik korespondencyjny oraz ewidencję wyjść służbowych pracowników socjalnych.

W toku czynności kontrolnych ustalono, że postępowania w sprawach świadczeń, określonych w ustawie o pomocy społecznej, zakończone decyzjami administracyjnymi przeprowadzone były poza przypadkami opisanymi w protokole zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności: sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa wnioskodawców ustalona była na podstawie dokumentów określonych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej, decyzje administracyjne podejmowano zgodnie z terminem określonym w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.) niezwłocznie, nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje administracyjne zawierają elementy określone w art. 107 § 1 kpa. W okresie

kontrolnym wywiady środowiskowe przeprowadzano w terminie określonym w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1788), wypełniano je w postaci papierowej. W okresie kontrolnym pracownicy socjalni Ośrodka nie przeprowadzali rodzinnych wywiadów środowiskowych w postaci elektronicznej za pomocą terminali mobilnych. Według wyjaśnień kierownika Ośrodka, z uwagi na występujące problemy techniczne.

W trakcie kontroli stwierdzono, że:

- **pracownik do spraw socjalnych zatrudniony w ramach stażu w okresie od 01.11.2019 r. do 30.04.2020 r. przeprowadzał rodzinne wywiady środowiskowe – niezgodnie z art. 107 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.**
- w części spraw kierownik Ośrodka **nie zatwierdził planu pomocy, nie wpisał daty lub nie wstawił pieczęci na formularzu rodzinnego wywiadu środowiskowego** w części pn.: Plan zatwierdzony przez kierownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej – niezgodnie z załącznikiem nr 1 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego z dnia 25 sierpnia 2016 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1788).

IV. Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka

Gmina Jasionówka posiada opracowaną i podjętą uchwałą Nr IX/45/15 Rady Gminy Jasionówka z dnia 30 października 2015 r. (ze zm.) Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025 zmienioną Uchwałą Rady Gminy Jasionówka nr XXIV/161/17 z dnia 31 października 2017r.

Misją Gminy Jasionówka jest:

„Wierzimy, iż każdy mieszkaniec Gminy Jasionówka jest ważny i zasługuje na wszechstronny rozwój w duchu szacunku, tolerancji i bezpieczeństwa, poszanowania więzi rodzinnych i lokalnych tradycji.”

Celami strategicznymi są:

- przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i uzależnieniom oraz zapobieganie ich skutkom,
- wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży,
- utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym,
- rozwój aktywności społecznej.

Strategia zawiera diagnozę sytuacji społecznej, cele strategiczne, kierunki niezbędnych działań, sposób realizacji strategii, jej ramy finansowe, wskaźniki jej realizacji oraz prognozę zmian w zakresie objętych strategią - elementy określone w art. 16b ustawy o pomocy społecznej.

2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a oceny w zakresie pomocy społecznej

Kierownik Ośrodka przygotował i przekazał Wójtowi Gminy ocenę zasobów pomocy społecznej za 2019 r. w dniu 24 kwietnia 2020 r. Dokument został przedstawiony w dniu 30 czerwca 2020 r. Radzie Gminy Jasionówka na X sesji Rady Gminy.

Zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia radzie gminy, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego ww. ocenę.

[Akta kontroli, str. 92-94]

3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłków oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym

Udzielanie schronienia

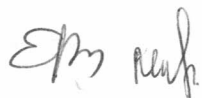
Gmina Jasionówka nie prowadzi schronisk, noclegowni, ogrzewalni, nie zleca innym podmiotom tego zadania. Kierownik GOPS zawarł w dniu 14.11.2019 r. porozumienie ze Stowarzyszeniem Pomocy Bliźniemu PURMIA, prowadzącym Ośrodek w Dudkach 13, 19 – 411 Świętajno, dotyczące umieszczania osób bezdomnych w placówkach udzielających schronienia osobom tego pozbawionym prowadzonych przez ww. stowarzyszenie w całym kraju. Gmina ma zabezpieczone 6 miejsc dla swoich mieszkańców.

W okresie od września 2019 r. do kwietnia 2020 r. Gmina Jasionówka za jedną osobę bezdomną pokrywała wydatki za pobyt w Schronisku dla Osób Bezdomnych Stowarzyszenia „Ku Dobrej Nadziei” w Białymstoku, na podstawie decyzji MOPR w Białymstoku (nr 11.31876.2019 z 19.09.2019 i nr 11.3302.2020 z 23.01.2020) jako gmina właściwa ze względu na ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały osoby bezdomnej. Następnie Ośrodek w Jasionówce decyzją nr PS-5026.1.2020 z dnia 21 maja 2020 r. skierował tę osobę do Schroniska dla osób bezdomnych prowadzonego przez Stowarzyszenie Pomocy Purmia. Jednakże osoba bezdomna nie stawiała się w schronisku, od tego czasu przebywa w Noclegowni Stowarzyszenia „Ku Dobrej Nadziei” ul. Grunwaldzka 76 w Białymstoku. W okresie kontrolnym osobie tej udzielano pomocy w formie zasiłków okresowych jak również celowych na bieżące potrzeby.

Rada Gminy Jasionówka ma określone szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych uchwałą Rady Gminy Jasionówka Nr XVII/111/16 z dnia 27.10.2016 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia udzielających schronienia osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym, które ostatnie stałe miejsce zameldowania posiadały na terenie Gminy Jasionówka.

Zapisy uchwały są niezgodne z ustawą o pomocy społecznej:

- tytuł uchwały jest niezgodny z art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Pominięcie w tytule treści: „w zakresie zadań własnych” sugeruje, że zasady ponoszenia odpłatności dotyczą również pobytu w ośrodkach wsparcia prowadzonych w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej tj. w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, co jest niezgodne z art. 51 a i b cyt. ustawy, który określa odrębne zasady ponoszenia takiej odpłatności,
- rada gminy w § 5 ust. 2 ustaliła w sposób „sztywny” odpłatność procentową uzależnioną od wysokości dochodu i kryterium dochodowego strony za udzielone świadczenia w formie pobytu w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. Powołany przepis daje uprawnienie radzie gminy do ustalenia wyłącznie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych tj. reguł, jakie powinien stosować podmiot kierujący do ośrodka wsparcia lub mieszkania chronionego. Rada gminy powinna określić jedynie granice w ramach, których opłata winna zostać ustalona przez uprawnione podmioty,
- uchwała, reguluje zasady odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych i schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, niezgodnie z zasadami odpłatności uregulowanymi w art. 97 ust. 1a ustawy o pomocy społecznej,
- w § 6 załącznika do uchwały uregulowano zasady zwolnienia z odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, przekraczając upoważnienie ustawowe zawarte w art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, dające radzie gminy obowiązek ustalenia wyłącznie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych. Zasady zwalniania z odpłatności zostały uregulowane w art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej,

- treść zapisu zawartego w § 4 załącznika do uchwały dotycząca zasad regulowania odpłatności w ośrodku wsparcia (dot. domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży) - jest niezgodna z przepisem art. 97 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, w myśl którego do określenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży stosuje się odpowiednie przepisy dotyczące średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej.

Zapewnienie posiłków.

Gmina zapewniała dożywianie osobom potrzebującym w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. W okresie kontrolnym przyznawano posiłki dzieciom w szkołach i osobom dorosłym. Posiłki osobom dorosłym były wykupowane w kompleksie hotelowo-gastronomicznym Biesiada Weselna, natomiast dowożone przez gminę do osób potrzebujących. Ośrodek przyznawał również zasiłki celowe na żywność. Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka nie przyznawano pomocy rzeczowej w formie artykułów żywnościowych.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS-5023.4.2020 z 02.01.2020
2. PS-5023.11.2020 z 30.04.2020
3. PS-5023.8.2020 z 14.04.2020
4. PS-5023.25.2020 z 07.05.2020
5. PS-5023.13.2020 z 30.04.2020
6. PS-5023.29.2020 z 08.05.2020
7. PS-5023.7.2020 z 27.02.2020
8. PS-5023.16.2020 z 30.04.2020
9. PS-5023.14.2020 z 30.04.2020
10. PS-5023.43.2020 z 02.01.2020

- podjęto decyzję ustalającą uprawnienie do posiłku bez przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego (podanie ze stycznia rozpatrzono na podstawie wywiadu przeprowadzonego w grudniu 2019 r.) niezgodnie z art. 106 ust. 4 w zw. z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 1, 10.**

Ponadto w okresie kontrolowanym mieszkańcy gminy Jasionówka zostali objęci pomocą w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (PEAD). Przy współpracy z Bankiem Żywności w Suwałkach oraz Stowarzyszeniem Ziemi Jasionowskiej Pro Bogoryja wydano 176 skierowań osobom uprawnionym.

Zapewnienie ubrania:

Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka w okresie kontrolnym nie przyznawano pomocy w formie odzieży jednak w przypadkach wystąpienia takiej potrzeby organizowano zbiórkę odzieży wśród mieszkańców.

[Akta kontroli, str. 108-110, 35-58]

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

W okresie od 01.07.2019 r. do 31.12.2019 r. wypłacono zasiłki okresowe 43 osobom (177 świadczeń). Najniższy zasiłek wyniósł 30,25 zł, najwyższy 943,78 zł.

W okresie od 01.01.2020 r. do 30.06.2020 r. wypłacono zasiłki okresowe 45 osobom (115 świadczeń). Najniższy zasiłek wyniósł 30,08 zł, najwyższy 959,50 zł.

Świadczenia przyznawano w szczególności z powodu: bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, trudności w przystosowaniu po opuszczeniu zakładu karnego.

Dokonano kontroli losowo wybranych akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS-5011.48.2019 z 16.09.2019
2. PS-5011.52.2019 z 27.09.2019
3. PS-5011.5.2020 z 09.01.2020
4. PS-5011.25.2020 z 12.05.2020
5. PS-5011.11.2020 z 07.02.2020
6. PS-5011.22.2020 z 04.03.2020
7. PS-5011.47.2019 z 05.09.2019
8. PS-5011.59.2019 z 11.10.2019
9. PS-5011.73.2019 z 15.11.2019
10. PS-5011.53.2019 z 03.10.2019

Nie wypłacano zasiłków okresowych niezależnie od dochodu, na podstawie art. 38 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej, w przypadku podjęcia zatrudnienia przez osobę objętą kontraktem socjalnym, pobierającą ww. zasiłek.

Nie wypłacano zasiłków okresowych niezależnie od dochodu, na zasadzie zwrotu na podstawie art. 41 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.

[Akta kontroli, str. 35-58]

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych

W okresie od 01.07.2019 r. do 31.12.2019 r. przyznano 5 zasiłków celowych 5 osobom. Najniższy zasiłek wyniósł 150 zł, najwyższy 200 zł.

W okresie od 01.01.2020 r. do 30.06.2020 r. przyznano 4 zasiłki celowe 4 osobom. Najniższy zasiłek wyniósł 100 zł, najwyższy 250 zł.

Pomoc przyznawano w myśl art. 39 ustawy o pomocy społecznej, tj. w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych. Pomoc w formie zasiłków celowych przyznawano z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z wydatkami na leki, środki czystości oraz bieżące zobowiązania związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Ponadto przyznawano świadczenia pieniężne na zakup żywności w formie zasiłku celowego na podstawie ustawy o pomocy społecznej w związku z Programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 ustanowionym uchwałą Rady Ministrów Nr 140 z dnia 15 października 2018 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.). W ramach zadania pomocą objęto dzieci.

W okresie od 01.07.2019 r. do 31.12.2019 r. pomocą objęto 35 osób (35 świadczeń). Natomiast w okresie od 01.01.2020 r. do 30.06.2020 r. pomocą objęto – 15 osób (30 świadczeń). W okresie kontrolowanym pomoc przyznawana była w wysokości od 9,50 zł do 400 zł.

Pomocy udzielano m.in. z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia.

W okresie objętym kontrolą gmina nie udzielała pomocy w oparciu o art. 39a ustawy o pomocy społecznej.

[Akta kontroli, str. 35-58]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS-5023.82.2019 z 16.12.2019
2. PS-5023.31.2020 z 08.05.2020
3. PS-5012.19.2019 z 16.09.2019
4. PS-5012.12.2019 z 11.07.2019
5. PS-5012.18.2020 z 14.04.2020
6. PS-5012.31.2020 z 23.06.2020
7. PS-5012.23.2020 z 22.06.2020
8. PS-5023.101.2019 z 16.12.2019
9. PS-5012.16.2020 z 09.04.2020
10. PS-5023.24.2020 z 05.05.2020

- w aktach sprawy brak zaświadczenia o wynagrodzeniu za pracę, uzyskanego za miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, niezgodnie z art. 107 ust. 5b pkt 8 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 6,**
- do dochodu rodziny nie wliczono dochodu z gospodarstwa rolnego, niezgodnie z art. 107 ust. 5b pkt 11 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 10,**
- przyznano pomoc cyt: „...w formie zasiłku celowego w formie rzeczowej (zakup i dowóz opału) na kwotę 200 zł ...”, w podstawie prawnej powołano art. 36 pkt 1 lit. c oraz art. 39 ust 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, jednocześnie świadczenie pieniężne zrealizowano w formie rzeczowej – niezgodnie z art. 36 pkt 1, lit. c ustawy o pomocy społecznej – **poz. 9.**

W okresie podlegającym kontroli obowiązywała przyjęta przez Radę Gminy Jasionówka Uchwała nr II/9/18 z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej. Uchwała określa zasady zwrotu wydatków na usługi, pomoc rzeczową, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe, a także odstąpienie od żądania zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku, świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych, zasiłków okresowych i celowych na zakup posiłku lub żywności.

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

W okresie objętym kontrolą nie udzielano takiego świadczenia, zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka, ponieważ nie było takiej potrzeby.

[Akta kontroli, str. 35-58]

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nieposiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

W okresie podlegającym kontroli Ośrodek nie przyznawał zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nieposiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka ze względu na brak takiej potrzeby.

W okresie podlegającym kontroli Wójt Gminy Jasionówka na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1373 ze zm.) w dniu 23 października 2009 r. wydał kierownikowi Ośrodka upoważnienie nr 166/09 do załatwiania spraw i wydawania decyzji w imieniu wójta Gminy Jasionówka dotyczących potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

W okresie kontrolnym wydano 8 decyzji administracyjnych, w tym 7 potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

[Akta kontroli, str. 35-58, 92]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowanie administracyjne:

1. PS.552.7.2019 z 17.10.2019
2. PS.552.6.2019 z 26.08.2019
3. PS.552.5.2019 z 07.08.2019
4. PS.552.5.2019 z 08.08.2019
5. PS.552.3.2020 z 24.06.2020

- decyzję o objęciu prawem do świadczeń opieki zdrowotnej wydano od 12 października 2019 r. na wniosek strony złożony w dniu 14 października 2019 r. - niezgodnie z art. 54 ust 7 pkt 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - **poz. 1**,
- decyzję o objęciu prawem do świadczeń opieki zdrowotnej wydano od 23 czerwca 2019 r. na wniosek strony złożony w dniu 24 czerwca 2019 r. - niezgodnie z art. 54 ust 7 pkt 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych - **poz. 5**,
- wszystkie decyzje administracyjne zawierają numer i serię dowodu osobistego strony - niezgodnie z art. 54 ust 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego

Zadania nie realizowano, ponieważ jak wynika z wyjaśnień kierownika Ośrodka, nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli, str. 108]

9) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem

Zadania nie realizowano, ponieważ jak wynika z wyjaśnień kierownika Ośrodka, nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli, str. 108]

10) świadczenie pomocy w formie pracy socjalnej

Pracę socjalną w Ośrodku świadczy 3 pracowników socjalnych (w tym 1 na $\frac{3}{4}$ etatu). Każdy pracownik socjalny ma przydzielony swój rejon. GOPS w Jasionówce świadczy pracę poprzez działania:

- motywowanie osób bezdomnych do aktywnego poszukiwania pracy poza miejscem zamieszkania,
- organizowanie wspólnych wyjazdów i spotkań osób niepełnosprawnych, emerytów, rencistów, osób zdrowych: w 2019 r. odbyła się wycieczka 26 osób w Pieniny, zorganizowano „Bal Integracyjny” połączony z obchodami dnia seniora i dnia osoby niepełnosprawnej,
- pomoc w pisaniu wniosków i pism do Sądów, Prokuratury,
- motywowanie ofiar przemocy do podejmowania działań mających na celu ukaranie sprawcy oraz motywowanie sprawców do udziału w programie korekcyjnym,
- w dniu 18 sierpnia 2020 roku, skoordynowano badania mammograficzne, w których udział wzięło 50 pań,
- umożliwianie pomocy prawnej w Punkcie Porad Obywatelskich,

- pomoc klientom w uzyskiwaniu pomocy finansowej z innych źródeł (świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia pielęgnacyjnego, stypendiów z różnych źródeł, dodatku mieszkaniowego),
- monitorowanie przez pracowników socjalnych warunków mieszkaniowo – bytowych rodzin niewydolnych wychowawczo, pomoc w zakresie gospodarowania budżetem domowym,
- odwiedzanie osób starszych, samotnych, a w okresie jesienno – zimowym na bieżąco sprawdzanie warunków mieszkalno – bytowych osób zagrożonych zamarznięciem, zakup i dowieszenie niezbędnego opału,
- koordynację spotkań Grupy wsparcia dla kobiet w każdy pierwszy wtorek miesiąca z Instruktorem Terapii Uzależnień,
- pomoc w pisaniu wniosków, pism o umorzenie zadłużeń, rozłożenie zobowiązań na raty, wniosku o upadłość do Sądu Rejonowego,
- informowanie o przysługujących świadczeniach z tytułu zabezpieczenia społecznego, pomoc w uzupełnianiu dokumentacji do ZUS, KRUS, pomoc w wypełnianiu wniosków na wyprawkę szkolną oraz uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego.
- współpracę z kuratorami sądowymi, społecznymi, Komendą Powiatową Policji w Mońkach, wymianę informacji na temat rodzin zagrożonych przemocą domową, instruktorem terapii uzależnień pracującym w Punkcie Konsultacyjnym, z lekarzem rodzinnym i pielęgniarką środowiskową, z Poradnią Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Mońkach, Miejskim Zespołem ds. Orzekania Niepełnosprawności w Białymstoku, z placówkami oświatowymi, pedagogami szkolnymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mońkach, radnymi Rady Gminy Jasionówka, sołtysami poszczególnych wsi, Wójtem Gminy.

Praca socjalna była rejestrowana na formularzach rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz w formie notatek. **Stwierdzono, że w niektórych przypadkach nie odzwierciedlano udzielonej pomocy w formie pracy socjalnej w formularzach rodzinnego wywiadu środowiskowego.**

W okresie objętym kontrolą prowadzono pracę socjalną w oparciu o kontrakt socjalny. Kontraktami objęto 32 osoby - uczestników projektu „Aktywizacja społeczno– zawodowa w Gminie Jasionówka”. Cele główne kontraktów to między innymi: aktywizacja społeczno-zawodowa, zwiększenie kompetencji zawodowych, osobistych, społecznych, poprawa sytuacji zawodowej, wzrost poczucia wiary we własne możliwości oraz umiejętności, współpracy w środowisku lokalnym. Sprawdzono 5 przypadków podpisania kontraktów socjalnych.

Projekt trwał do października 2019 r. do września 2020 r. a celem projektu było zwiększenie reintegracji i aktywności społeczno - zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W ramach projektu osoby uczestniczyły w zajęciach z zakresu integracji społecznej, w specjalistycznym doradztwie zawodowym, szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe (np. opiekunki osób starszych, sprzedaż internetowa, kurs spawacza oraz kurs operatora koparki, kurs prawa jazdy kat. B oraz stażach zawodowych realizowanych u pracodawcy). Na bieżący rok zaplanowanych było wiele wydarzeń dla mieszkańców gminy, z których odbyło się 1 - badanie, densytometria /osteoporoza. W związku z sytuacją epidemiczną nie odbyły się zaplanowane festyny i pikniki.

Mieszkańcy gminy są informowani o uprawnieniach jakie im przysługują przez pracowników socjalnych pracujących w terenie, przez kierownika na sesjach Rady Gminy, gdzie są przedstawiciele poszczególnych sołectw oraz za pomocą strony internetowej <http://www.jasionowka.pl/doc.php?strona=202>

Nieodpłatna pomoc prawna dla mieszkańców Gminy Jasionówka świadczona jest w trzech miejscach:

- 1) w Punkcie Porad Obywatelskich przy GOPS - raz w miesiącu (świadczone w ramach projektu „Aktywizacja społeczno-zawodowa w Gminie Jasionówka),
- 2) w Urzędzie Gminy Jasionówka przez radcę prawnego zatrudnionego w każdy piątek tygodnia.

3) nieodpłatną pomoc prawną na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz.U z 2019 r poz. 294 ze zm.). w Starostwie Powiatowym w Mońkach.

[Akta kontroli, str. 106-108]

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka Gmina Jasionówka do 31.12.2019 r. świadczyła usługi opiekuńcze poprzez zlecenie ich Stacji Opieki w Gminie Jasionówka, prowadzonej przez Caritas Archidiecezji Białostockiej. Od 01.01.2020 r. usługi opiekuńcze są realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Pomocą objęto 11 osób, większość tych, którzy wcześniej korzystali z usług Stacji Opieki. Obecnie w ramach usług opiekuńczych w Ośrodku zatrudnione są 3 osoby: 2 opiekunki pracują w ramach prac interwencyjnych z Urzędu Pracy w Mońkach a jedna na umowę zlecenie. Na terenie gminy nie świadczone są specjalistyczne usługi opiekuńcze z uwagi na brak zapotrzebowania na taką formę usług.

Ośrodek prowadzi karty opiekunów potwierdzających realizację usług opiekuńczych.

W okresie od marca do kwietnia tj.: od ogłoszenia stanu epidemii, został wprowadzony ograniczony kontakt z usługobiorcami. W okresie tym były wykonywane przez opiekunki tylko niezbędne czynności.

Z danych pozyskanych z ewidencji ludności Urzędu Gminy w Jasionówce z dnia 03.09.2020 r. wynika, że na terenie gminy zamieszkuje 400 kobiet w wieku 60+ oraz 214 mężczyzn w wieku 65+. Ze sporządzonej przez kierownika Ośrodka zbiorczej informacji z dnia 07.09.2020 r. wynika, że w chwili obecnej zaspokojone są potrzeby w zakresie objęcia osób z terenu gminy usługami opiekuńczymi.

Rada Gminy Jasionówka określiła szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat jak również trybu ich pobierania uchwałą Nr VIII/77/19 z dnia 31.12.2019 r., a następnie uchwałą nr IX/93/20 z dnia 30.03.2020 r.

[Akta kontroli, str. 35-58, 63-66,]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS-5025.6.2020 z 03.01.2020
2. PS-5025.3.2020 z 03.01.2020
3. PS-5025.2.2020 z 03.01.2020
4. PS-5025.1.2020 z 07.01.2020
5. PS-5025.11.2020 z 03.03.2020

- w sentencji decyzji zawarto zapis: „Ilość godzin może ulec zmniejszeniu lub zwiększeniu w zależności od stanu zdrowia lub innych przyczyn” – niezgodnie z art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 1, 2, 3,4, 5.**

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych

Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka gmina nie prowadzi mieszkań chronionych w myśl art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej, ponieważ nie wynika to z potrzeb gminy oraz brak możliwości lokalowych gminy.

[Akta kontroli, str. 102]

13) dożywianie dzieci

W okresie kontrolnym Ośrodek realizował pomoc w zakresie dożywiania dzieci na podstawie ustawy o pomocy społecznej, w związku z przyjętą uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. Decyzje przyznające posiłki w szkole wydawane były na rok szkolny 2019/2020.

W okresie od 01.07.2019 r. do 31.12.2019 r. pomocą objęto 116 uczniów – wydano 72 decyzje administracyjne.

W okresie od 01.01.2020 r. do 30.06.2020 r. pomocą objęto 116 uczniów – nie wydawano nowych decyzji administracyjnych.

Koszt posiłku w okresie kontrolnym wynosił od 2,30 zł do 17 zł.

Dożywianie dzieci przyznawane było w szczególności z powodu wielodzietności, bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z informacją uzyskaną od kierownika Ośrodka realizacja zadania dotyczącego dożywiania dzieci prowadzona jest na terenie gminy w stołówce Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Jasionówce oraz Przedszkolu Samorządowym w Jasionówce. Poza gminą dożywianiem objęto również 1 dziecko w Zespole Szkół w Korycinie oraz 39 dzieci było dożywianych w szkołach ponadgimnazjalnych i internatach. Ze wszystkimi szkołami, internatami i barami w których dożywiano dzieci i osoby zostały zawarte umowy na dożywianie, w których zleceniobiorcy zostali zobowiązani do przestrzegania wymogów dostosowania posiłków do norm Instytutu Żywności i Żywienia, przestrzegania norm wartości kalorycznych przygotowywanych posiłków oraz przestrzegania wymogu przygotowywania posiłków wg zróżnicowanych jadłospisów.

W związku z wprowadzoną na terenie Polski sytuacją epidemiczną i przerwaniem nauczania stacjonarnego w szkołach 15 rodzin (w tym 18 dzieci) zostało objętych pomocą w postaci zasiłku na zakup posiłku i lub żywności.

W okresie objętym kontrolą w czasie wakacji i ferii zimowych Ośrodek nie realizował programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w formie posiłków. Kierownik Ośrodka poinformował, że na terenie gminy nie istnieją żadne placówki gastronomiczne przygotowujące posiłki. Zorganizowanie dożywiania w ferie i wakacje wiązałoby się z koniecznością dowożenia dzieci do stołówki szkolnej w Jasionówce lub rozwożenia posiłku przez firmę cateringową. W obu wypadkach koszty znacznie przerastają możliwości finansowe gminy.

W okresie ferii zimowych rodziny objęte były pomocą żywnościową z Programu Operacyjnego – Pomoc Żywnościowa Podprogram na 2019, w którym raz w miesiącu przekazywana była rodzinom żywność.

W okresie ferii i wakacji oraz nauczania zdalnego udzielano rodzinom pomocy w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. Pomocy takiej udzielono 8 rodzinom w tym 18 dzieciom.

Nie podejmowano działań wykluczających piętnowanie osób z tytułu korzystania z pomocy dożywiania, ponieważ nie odnotowano takich zdarzeń. Dzieci objęte pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce nie są w żaden sposób piętnowane, listy osób za które odpłatność ponosi gmina są przekazywane do wglądu tylko dla intendentów poszczególnych szkół. Dzieci objęte pomocą spożywają posiłki wraz z pozostałymi dziećmi na stołówce w tym samym czasie.

[Akta kontroli, str. 35-58, 100-102]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS-5023.50.2019 z 22.08.2019
2. PS-5023.39.2019 z 21.08.2019
3. PS-5023.24.2019 z 05.08.2019
4. PS-5023.13.2019 z 05.08.2019
5. PS-5023.38.2019 z 19.08.2019
6. PS-5023.45.2019 z 13.08.2019
7. PS-5023.2.2019 z 05.08.2019
8. PS-5023.71.2019 z 29.08.2019
9. PS-5023.32.2019 z 12.08.2019
10. PS-5023.16.2019 z 26.07.2019

- w aktach sprawy brak zaświadczenia o wynagrodzeniu za pracę, uzyskanego za miesiąc poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, niezgodnie z art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 1.**

W okresie kontrolnym obowiązywała Uchwała nr II/9/18 z dnia 28 grudnia 2018 r. Rady Gminy Jasionówka w sprawie zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej. **Zapisy uchwały są niezgodne z ustawą o pomocy społecznej:**

- treść § 3 ust. 1 uchwały : „odstępuje się od żądania zwrotu wydatków w zakresie (...) zasiłków okresowych i celowych na zakup posiłków lub żywności dla osób (...)” jest niezgodna z art. 8 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej: „Rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uprawniające do zasiłków okresowego i celowego”.

14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

W okresie kontrolnym Gmina Jasionówka nie sprawiała pogrzebu, w tym osobom bezdomnym z uwagi na brak takiej potrzeby.

Rada Gminy Jasionówka uchwałą Nr XIV/86/16 z dnia 29 czerwca 2016 r. ustaliła sposób sprawiania pogrzebu.

[Akta kontroli, str. 100]

15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu

W okresie podlegającym 4 osoby z terenu Gminy Jasionówka przebywały w domach pomocy społecznej:

- „Dom Kombatanta” w Mocieszach - 3 osoby,
- Dom Pomocy Społecznej w Kozarzach - 1 osoba.

W okresie kontrolnym Ośrodek nie kierował osób do domu pomocy społecznej, nie było też osób oczekujących na u mieszczenie w domu.

[Akta kontroli, str. 35-58, 100]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS-8131-1/10 z 17.12.2019
2. PS-8131-1/10 z 18.05.2020

ehm

[Signature]

3.PS-5026.2/2.2015 z 26.11.2019

4.PS-5026.2/2.2015 z 11.05.2020

5.PS-5026.2/2.2018 z 11.05.2020

- w decyzjach administracyjnych nie zamieszczano pouczenia strony wynikającego z art. z 127a kpa - **poz. 1, 2, 3, 4, 5.**

16) pomoc osobom opuszczającym zakłady karne

W okresie objętym kontrolą gmina udzieliła pomocy trzem osobom mającym trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Jednej osobie udzielono pomocy w formie zasiłku celowego, a dwóm osobom w formie zasiłku okresowego.

Dokonano kontroli akt spraw, w tym decyzji administracyjnych:

1. PS-5011.20.2020 z 19.02.2020

2. PS-5011.31.2020 z 24.06.2020

3. PS-5012.14.2019 z 26.07.2019

Zgodnie z wyjaśnieniami dyrektora Ośrodka nie realizowano porozumienia zgodnie z treścią listu z dnia 12 listopada 2015 r. o partnerskiej współpracy MRPiPS z Centralnym Zarządem Służby w sprawie zasad współpracy w zakresie organizacji pomocy na rzecz osób zwalnianych z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz rodzin osób pozbawionych wolności z uwagi na brak takiej potrzeby.

[Akta kontroli, str. 35-58, 98-100]

17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego

W okresie objętym kontrolą Ośrodek sporządzał wymagane sprawozdania i przysyłał je Wojewodzie Podlaskiemu w formie dokumentu elektronicznego przy pomocy modułu Centralnej Aplikacji Statystycznej w terminie.

18) utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników

Rady Gminy Jasionówka podjęła uchwałę Nr III/23/19 z dnia 30.01.2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu na rok 2019. W dziale 852 - pomoc społeczna - rozdziale 85219 - na utrzymanie Ośrodka w 2019 r. zaplanowano kwotę 253 985,00 zł w tym zaplanowano dotację celową z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy w wysokości 90 000 zł. Zrealizowano plan w kwocie ~~268~~ 268,37 zł w tym 90 000 zł z dotacji celowej.

Rada Gminy Jasionówka podjęła uchwałę Nr VIII/83/19 z dnia 31.12.2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu na rok 2020. W dziale 852 - pomoc społeczna - rozdziale 85219 - na utrzymanie Ośrodka w 2020 r. zaplanowano kwotę 283 139 zł w tym zaplanowano dotację celową z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy w wysokości 84 000 zł.

W trakcie kontroli stwierdzono:

- osobom zatrudnionym na stanowisku pracownika socjalnego, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki, przyznawany jest (co miesiąc) dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250 zł, zgodnie z art. 121 pkt 3a ustawy o pomocy społecznej,
- do wysokości wynagrodzenia zasadniczego pracowników socjalnych nie jest wliczany dodatek stażowy za wieloletnią pracę określony w art. 36 ust 2 ustawy o pracownikach samorządowych (Dz.U. 2019, poz.1282).

[Akta kontroli, str. 71-74]

19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

W okresie od 01.07.2019 r. do 31.12.2019 r. z pomocy w formie zasiłku stałego korzystało 9 osób. Najniższy zasiłek wyniósł 60,50 zł, a najwyższy 645 zł.

W okresie od 01.01.2020 r. do 30.06.2020 r. z pomocy w formie zasiłku stałego korzystało 14 osób. Najniższy zasiłek wyniósł 30 zł, a najwyższy 645 zł.

Zasiłki przyznawano i wypłacano zgodnie z art. 37 ustawy o pomocy społecznej, tj. z tytułu niepełnosprawności lub wieku.

[Akta kontroli, str. 35-58]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt sprawy, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS-5010.2.2020 z 01.04.2020
2. PS-5010.6.2019 z 16.01.2020
3. PS-5010.1.2020 z 11.03.2020
4. PS-5010.4.2020 z 12.05.2020
5. PS-5010.5.2020 z 27.05.2020

20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, za osoby, które ośrodek zgłasza do ubezpieczenia

Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej i niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. W okresie od 01.07.2019 r. do 31.12.2019 r. opłacano składkę zdrowotną za 9 osób. W okresie od 01.01.2020 r. do 30.06.2020 r. opłacano składkę zdrowotną za 14 osób.

[Akta kontroli, str. 35-58]

V. Realizacja zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych

W okresie od 01.07.2019 r. do 31.12.2019 r. przyznano zasiłki specjalne celowe 8 osobom (15 świadczeń) w wysokości od 70 zł do 400 zł.

W okresie od 01.01.2020 r. do 30.06.2020 r. przyznano zasiłki specjalne celowe 14 osobom (47 świadczenia) każde w wysokości od 50 zł do 381,97 zł.

Pomoc w formie specjalnych zasiłków celowych przyznawano w szczególności na pokrycie kosztów zakupu leków i leczenia specjalistycznego, baterii do aparatu, potrzeby bieżącej. Pomoc udzielana była z tytułu niepełnosprawności, długotrwałej choroby, braku zatrudnienia, uczestniczenia w projekcie „Aktywizacja społeczno- zawodowa w gminie Jasionówka”.

[Akta kontroli str. 35-58]

Dokonano kontroli losowo wybranych akt spraw, w tym decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. PS-5012.14.2020 z 28.02.2020
2. PS-5012.27.2020 z 22.06.2020
3. PS-5012.30.2020 z 22.06.2020
4. PS-5012.30.2019 z 08.01.2020

epm

[Signature]

5. PS-5012.22.2020 z 22.06.2020
6. PS-5012.20.2019 z 27.09.2019
7. PS-5012.19.2020 z 04.06.2020
8. PS-5012.13.2020 z 19.02.2020
9. PS-5012.21.2020 z 22.06.2020
10. PS-5012.26.2020 z 22.06.2020

- udokumentowano otrzymane przez stronę wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia potwierdzeniem bankowym zamiast zaświadczeniem albo oświadczeniem o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe – niezgodnie z art. 107 ust. 5 b pkt 7 ustawy o pomocy społecznej – **2, 3,**
- w aktach udokumentowano otrzymanie renty socjalnej poprzez odebranie od strony oświadczenia o wysokości renty socjalnej zamiast poprzez dołączenie dowodu otrzymania świadczenia lub decyzji organu przyznającego świadczenie - niezgodnie z art. 107 ust. 5 b pkt 10 i 19 ustawy o pomocy społecznej – **poz. 5, 9,**
- w decyzji przyznającej świadczenie nie został określony cel przyznania pomocy, niezgodnie z art. 39 ustawy o pomocy społecznej - **poz. 2, 3, 5, 9, 10.**

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze

W okresie objętym kontrolą gmina nie przyznawała pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze. Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka z uwagi na brak takiej potrzeby.

[Akta kontroli, str. 35-58, 98]

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki

Gmina nie prowadzi domów pomocy społecznej o zasięgu gminnym. Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka, ponieważ nie występuje taka potrzeba. Ośrodek kieruje osoby uprawnione do domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie innych gmin.

Od 31.12.2019 roku w strukturach GOPS funkcjonuje Klub Senior + w Słomiance. Obecnie w warsztatach i zajęciach Klubu uczestniczy 15 seniorów gminy Jasionówka.

Rada Gminy Jasionówka uchwałą Nr VIII/78/19 z dnia 31.12.2019 r. określiła zasady ponoszenia odpłatności za pobyt uczestników w Klubie Seniora +.

[Akta kontroli, str. 98]

4) opracowanie i realizacja projektów socjalnych

W okresie objętym kontrolą Gmina Jasionówka nie opracowała i nie realizowała projektów socjalnych. Zgodnie z wyjaśnieniem kierownika obecnie realizowany jest projekt w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014 – 2020. Oś priorytetowa IX Rozwój Lokalny, działanie 9.1 Rewitalizacja społeczna i kształtowanie kapitału społecznego. Opis na 11 stronie protokołu.

[Akta kontroli, str. 92]

5) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych

W okresie kontrolowanym gmina Jasionówka nie realizowała programów osłonowych z zakresu pomocy społecznej. Rada Gminy Jasionówka nie podejmowała uchwał w ww. zakresie.

[Akta kontroli, str. 98]

6) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach

W okresie objętym kontrolą Ośrodek współpracował z Powiatowym Urzędem Pracy w Mońkach (PUP) w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach. Pracownicy socjalni udzielali informacji podczas wizyt w środowisku, przeprowadzania wywiadów oraz rozmowach telefonicznych.

W dniu 04.09.2013 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy PUP w Mońkach a GOPS w Jasionówce, w sprawie wdrożenia i funkcjonowania dwukierunkowej wymiany danych dotyczących beneficjentów obszaru rynku pracy i pomocy społecznej. Dzięki temu wymiana informacji pomiędzy ww. jednostkami odbywa się za pośrednictwem platformy SEPI.

W okresie objętym kontrolą 1 osoba odbywała staż w GOPS w Jasionówce. Następnie była zatrudniona w Ośrodku na ½ etatu przez 3 miesiące jako pracownik socjalny. Obecnie, w ramach prac interwencyjnych w ośrodku zatrudniane są dwie opiekunki do realizacji usług opiekuńczych.

Nie zostało zawarte porozumienie w sprawie planowanych działań wobec bezrobotnych, wynikające z art. 108 ustawy o pomocy społecznej z uwagi na brak potrzeb.

Nie współpracowano z PUP w zakresie realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z uwagi na brak potrzeb.

[Akta kontroli, str. 96-98]

VI. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1) organizowanie i świadczenie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie organizował i nie świadczył specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania, zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka, ponieważ nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

[Akta kontroli, str. 35-58, 96]

2) przyznanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną

W okresie objętym kontrolą nie przyznawano zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną, ponieważ na terenie gminy nie wystąpiło zjawisko kłeski żywiolowej i nie zachodziła potrzeba przyznania takiej formy pomocy.

[Akta kontroli, str. 35-58, 96]

3) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Gmina Jasionówka nie prowadzi środowiskowych domów samopomocy oraz nie podpisała porozumienia z inną gminą zlecającego wyżej wymienione zadanie. Zgodnie z wyjaśnieniem kierownika Ośrodka w okresie objętym kontrolą nikt nie zgłaszał chęci uczestnictwa w zajęciach ŚDS. Mieszkańcy gminy mają możliwość korzystania z Warsztatów Terapii Zajęciowej w Mońkach. W przypadku potrzeby Ośrodek skieruje osobę wymagającą takiego wsparcia do Środowiskowego Domu Samopomocy w Mońkach po uprzednim podpisaniu porozumienia z Gminą Mońki.

ehm
reaf

2

4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia

W okresie podlegającym kontroli nie realizowano zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej. Zgodnie z wyjaśnieniem kierownika Ośrodka, ponieważ nie zachodziła potrzeba.

[Akta kontroli, str. 94]

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a

W okresie podlegającym kontroli nie realizowano ww. zadania. Zgodnie z wyjaśnieniem kierownika Ośrodka, ponieważ nie zachodziła potrzeba.

[Akta kontroli, str. 94]

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

W okresie podlegającym kontroli nie realizowano ww. zadania. Zgodnie z wyjaśnieniem kierownika Ośrodka, ponieważ nie zachodziła potrzeba.

[Akta kontroli, str. 94]

7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki

W okresie podlegającym kontroli nie realizowano ww. zadania. Zgodnie z wyjaśnieniem kierownika Ośrodka, ponieważ nie zachodziła potrzeba.

[Akta kontroli, str. 94]

VII. Realizacja wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1) koordynacja realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych

W okresie objętym kontrolą Ośrodek koordynował realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025.

Zgodnie z założeniami wskazane jest aby corocznie w okresie wiosennym Zespół do spraw strategii spotykał się w celu monitorowania przebiegu realizacji zadań (wyznaczonych do realizacji w roku poprzednim) i osiągania celów operacyjnych. Na spotkania te poszczególne instytucje koordynujące powinny przygotować informacje o realizacji zadań i przekazać do Ośrodka Pomocy Społecznej. Zespół będzie dokonywał oceny realizacji, identyfikował problemy i proponował niezbędne korekty i zmiany w zakresie tych zadań.

Według informacji podanych przez kierownika Ośrodka Zarządzeniem Wójta Gminy Jasionówka Nr 14/15 z dnia 13 marca 2015 r. powołany został Zespół ds opracowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, zadaniem tego Zespołu jest również koordynowanie realizacji Strategii. Zespół, w skład którego wchodzi przedstawiciele poszczególnych jednostek samorządowych, stowarzyszeń, sołtysi, przedstawiciel policji monitorują proces realizacji Strategii. Od kilku lat przygotowany jest przez Urząd Gminy Raport o Stanie Gminy Jasionówka, w którym zawarte są również zagadnienia dotyczące Strategii. Raport ten zamieszczany jest na BIP Urzędu Gminy Jasionówka aby był dostępny wszystkim zainteresowanym. W 2020 roku z powodu sytuacji epidemiologicznej nie odbyło się posiedzenie Zespołu. Wszystkie dane do raportu zbierane były drogą elektroniczną.

Realizacja strategii jest koordynowana poprzez działania wynikające z programów z zakresu pomocy społecznej i uzależnień oraz sprawozdań z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i z realizacji poszczególnych programów składanych co roku Radzie Gminy.

[Akta kontroli, str. 90]

2) wytaczanie powództwa o roszczenia alimentacyjne przez kierownika ośrodka pomocy społecznej na rzecz obywateli

W okresie objętym kontrolą nie wytaczano na rzecz mieszkańców gminy powództw o roszczenia alimentacyjne, z uwagi na brak takiej potrzeby. Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka pracownicy pomagali w kompletowaniu dokumentów i pisaniu pozwów alimentacyjnych osobom, w ramach pracy socjalnej.

[Akta kontroli, str. 90]

3) kierowanie przez ośrodek pomocy społecznej wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami

W okresie objętym kontrolą Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami. Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka pracownicy Ośrodka pomagali w kompletowaniu dokumentów i pisaniu odwołań w ramach pracy socjalnej.

[Akta kontroli, str. 90]

4) składanie radzie gminy corocznego sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawianie potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Kierownik GOPS przygotował i przekazał Radzie Gminy Jasionówka sprawozdanie z działalności Ośrodka za 2019 r. oraz przedstawił potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2020 rok w dniu 16.03.2020 r. Sprawozdanie to zostało przedstawione na Sesji Rady Gminy Jasionówka Nr X/20 w dniu 30 czerwca 2020 r.

Rada Gminy Jasionówka nie opracowała i nie skierowała do wdrożenia lokalnych programów pomocy społecznej.

[Akta kontroli, str. 90]

VIII. Realizacja zadań wynikających z art. 110a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

1. wyodrębnienie w ramach struktury organizacyjnej ośrodka zespołu realizującego zadania ośrodka w zakresie pracy socjalnej i integracji społecznej

Nie wyodrębniono w ramach struktury organizacyjnej Ośrodka zespołu realizującego zadania w zakresie pracy socjalnej i integracji społecznej o których mowa w art. 110a ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z wyjaśnieniami kierownika Ośrodka zadania te wykonują pracownicy socjalni w ramach pełnionych obowiązków służbowych.

[Akta kontroli, str. 88]

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce pod pozycją numer 1.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Wydział Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

sm ref

Zgodnie 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543, ze zm.) kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; kierownik składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

Kontrolowany:

19.11.2020 J. Walusiński
(miejsowość, data i podpis kierownika)

Kontrolujący

1. Ewa Piñala
2. Urszula Malewska